

Fitxa tècnica

- Nom: Carrer i Baixada dels Metges.
- Imatge/s.

Font: Lluís Coromina Verdaguer [23/08/2018].

- Tipologia de lloc de memòria: Nomenclàtor de via pública.
- Situació:
 - o Adreça: Carrer i Baixada dels Metges.
 - o Municipi: Sant Feliu de Guíxols.
 - o Comarca: Baix Empordà.
 - o Província: Girona.
 - o Comunitat autònoma: Catalunya.
- Autor/s.
- Promotor/s: No queda clar, però segurament és arran de la dinàmica sociourbana o la idiosincràsia local, per la col·locació de conjunts de professionals –des de la lògica gremial– a una determinada ubicació de la vila.
- Data: acaballes del segle XVIII.
- Descripció:

Tal com assenyala Bussot (2000: 364), la denominació “carrer dels Metges” és per primera vegada citada en un document notarial de 1784. Ara bé, fou oficialment reconegut per l’administració municipal i estatal, a partir del padró(n) d’habitant(e)s o cens de veïns del 10 d’abril de 1829, on, entre les “Calles”, s’inclou la “De los Medicos” (AMSFG, *Padrón del vecindario*, 1829). Així, “en les dues illes anomenades de Cosme Patxot, ambdues limítrofes amb el carrer dels Metges, figuren enregistrats tres doctors, un en lleis i dos en medicina: el doctor en dret civil Cosme Patxot i Carreras, de 56 anys; el doctor Josep Pujals, cirurgià de 48 anys, i el també doctor i cirurgià Josep Canet, de 23 anys, a més d’Ignasi Balcells, apotecari”.

Subseqüentment, la pregunta suggerida per Bussot (2000: 364) és: “Pot ésser aquest l’origen de la seva intitulació de carrer dels Metges, per residir-hi els tres llicenciats en medicina?”; i a la conclusió que arriba és: “Sens dubte és una possibilitat a tenir molt en compte. Pensem que en totes aquestes divuit illes hom comptabilitzà un total de cinc metges”. Quant al Manual d’Acords de l’Ajuntament, hi ha una referència a la “Calle dels Metges” el 21 d’octubre de 1859 (AMSFG, *Manual d’Acords*, 21-10-1859, f. 120). Tot amb tot, seguint la dinàmica sociourbana d’ubicació de conjunts de professionals –des de la lògica eminentment medieval gremial–, la majoria dels metges es concentrarien en aquest carrer, que es prolonga amb la Baixada dels Metges.

En el cas de la Baixada dels Metges fou oficialment reconegut per l’administració local i estatal d’ençà del cens del 27 de febrer de 1858 (AMSFG, *Cens de població*, 1858). Altra volta, el fet que es normalitzés designar-la “baixada dels Metges”, segons Bussot (2000: 366), “deuria ésser tan poc conegut que no va ser relacionat al llistat de noms dels carrers del Pla Geomètric de Josep Gallart d’aquell any [1858], precisament quan es donaren noves denominacions en algunes vies urbanes de la població. Aquest tècnic, doncs, identificà erròniament com a un sol carrer tota la llargada de la via –des del Nou del Garrofer al de les Eres– i l’anomenà carrer dels metges. Al padró de veïns de l’any 1867 tornaria a definir aquesta via, talment com ho féu el cens de cases de 1858: carrer baixada dels Metges”.

No obstant això, com que no tenim un document que determini inequívocament que sigui per aquesta raó, cal exposar –com a mínim– una altra hipòtesi més o menys versemblant, que si bé hom descarta, cal posar sobre la taula per les ressonàncies al si dels Països Catalans. Segons Bussot (2000: 366), també pot ser que faci referència als Sants Metges, a saber: els germans sant Cosme i sant Damià que –segons diu la llegenda– foren perseguits per Dioclecià per volts del segle III o IV, que són coneguts com a patrons de la professió mèdica i farmacèutica. Als Països Catalans la “tradició popular de batejar carrers de poblacions amb diversos noms de sants –molt estesa aquesta pràctica en nombrosos països de la Mediterrània– tenia com a finalitat preservar els residents d’aquell indret, sota la seva advocació, de les malures i calamitats que poguessin aparèixer”. Nogensmenys, un fet que hom considera crucial per desarmar o desmantellar la versemblant tesi és el fet que no es troba cap document oficial que avantposi el terme 'sant' a 'metges'.

- Bibliografia/Webgrafia.

BUSSOT I LIÑÓN, Gerard. *Carrers, cases i arquitectes. Sant Feliu de Guíxols, dels inicis fins el 1931*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, 2000, pp. 363-366. http://www.guixols.cat/files/arxiu_bussot_carrers_cases_arquitectes_guixols_sencer.pdf [Consultat: 16/06/2019].

MASSONS, J. M. “Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona (1760-1843) del Baix Empordà”, *Institut d’Estudis del Baix Empordà*, 16, 1997, pp. 125-146. Vegeu: <http://www.iebe.org/llobres/1997.pdf> [Consultat: 16/06/2019].

- Altres observacions.